

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagy-Becskek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXIX. évfolyam. 94. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	24 kor.
Félévre	— — — —	12 >
Negyedévre	— — — —	6 >
Egy hóra	— — — —	2 >
— Egyes szám ára 8 fill. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, április 24.

A nemzet és a nemzetiség.

Nagy-Becskek, április 24.

(Dsk.) Nem kell akadémikus észnek is fejtörő meghatározásait adnunk a két fogalomnak. Minden ember érzi a kettő között való különbséget s a magyarok a kettőben létező egyöntetiséget. Igen, mi magyarok nemzetiség vagyunk az európai népcsaládok közepette, de a románok és bércseink között egyuttal államfőntartó nemzet is, vérel megszerzett történelmi s kitartással kiküzdött alkotmányos jogok alapján.

A kik nem érzik ezt a szembeszökő ténytet, azok ezt nem azért nem cselekszik, mivel nem tudnak, hanem mert nem akarják. Nem akarják pedig látó szemekkel meglátni, érző szívvel megszívvelni ezt, nagyon alantjáró gondolkozásból, sőt nagyon alacsony érdekekből kifolyólag s aligha tévedünk, mikor az valljuk, hogy az olesó, de igen jól jövedelmező martyromságunk valóságos Kainbélyege ég a legtöbb nemzetiségi agitator arcán. Izgatnak, fantáziákkal kápráztatják saját véreit, hogy fanatizmussal fölkelvén bennük az éretlen bizalmat, annál jobban kiszípolozhassák s erkölcstelen céljaik igájába foghassák . . . Nem szólunk az olyan egyesületekről s egyesületekről, a melyek e haza határain belül s kívül is kizárólag a faji összetartás, a társadalom és kultura mozgalmainak istápolására alakulnak s kirekesztik működési körükből a mindent megmételvező politikát s különös gondot fordítanak arra, hogy csak faji és nem nemzeti különbségeket domborítsanak ki a kulturnépek nemes versenyében.

Ha ilyen alakulásról szólunk, szívünk megdobban örömeiben, bár nem tagadhatni azt, hogy elég keserves tapasztalataink vannak arra nézve, hogy ha társadalmi s kulturális mozgalmak ürtügye s cégtáblája alatt korábban, vagy későbbben majdnem mindig belopózik az izgató politika, kivetkötztvén a valódi célt a maga jellegeből.

Igy meg mernék esküdni, hogy az az egylet, amit most a müncheni román diákok alakítottak, szintén egy ilyen meleg ágya lesz a nemzetrontásnak. Hiszen maga a neve is az: Patria Dacoromana! Ugyan hol van, s hol lesz Dákorománia? A multak álmaiban s a jövőt illetőleg a holdban!

Annál jobban esik olvasnunk azt, hogy a székely főváros, Marosvásárhely tiszta vizü függetlenségi pártja, melytől ugyan bennünket politikai hitvallásunk sarkalatos pontjaiban áthidalhatlan ürvaszt el, bebizonyította, hogy ebben a kérdésben még csak elvi ellentét sem lehet fennforgó a magyarok között s hogy osztatlanul egyek vagyunk pártkülönbség nélkül a nemzetiségi kérdés körüli fölfogásainkban s azon a csapáson haladunk melyet a váltakozó kormányok csodás egyöntetiséggel kijelöltek s melynek tartalmát szebben talán kevés ember fejezte ki mint Széll Kálmán miniszterelnök momentuozus beszédjében.

A marosvásárhelyi pártértekezlet rezoluciókat fogadott el, melyek egyrészt persze az álmok világába tartozik, de annál többet ér a nemzetiségi kérdésre vonatkozó, mely így hangzik:

„A nemzetiségi kérdésben egyöntetü nyilt, céltudatos, nem egyes kormányok szerint váltakozó, a szélsőségek között hullámozó politikát követel. Kívánja a külföld felé való gravitációnak szigorú megakadályozását, esetleg megtorlását, de nem zárkózik el a magyar állameszme feltétlen elmértetése mellett, amaz eszközök megadása elől, melyek a nemzetiségek gazdasági és kulturális és a nemzet egészével összhangzó fejlődését mozdítják elő.“

Ehhez csak annyit tehetünk hozzá, hogy nem a szétválasztó elemeket kell keresnünk e kérdés elbirálásánál, hanem főként azokat, melyek polgári jogaink közös megtartásában és megóvásában szemben a fenyegető áramlatokkal egytív utalják a haza minden polgárát.

És akkor üdvözöljük a marosvásárhelyi függetlenségi pártot, hogy legalább ebben a kérdésben s kormányval és pártjával azonos elveket vall!

HIREK.

Tájékoztató.

A gózfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Április 30. Városi közgyűlés.

Május 11-12. Jegyzői szigorlatok.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

Május 15. közig. bizottsági ülés.

— Személyi hírek. Rónay Jenő főispán ma hivatalos ügyekben elutazott Nagy-Becskekéről. — Dr. Dellimanics Lajos alispán és Botka Béla megyei főjegyző visszaérkeztek Nagy-Becskekerekre és újból elfoglalták hivataluk vezetését.

— Jegyzők gyűlése. A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete rendez évi közgyűlését folyó évi május hó 13-án délelőtt 11 órakor tartja Nagy-Becskekereken, a megyeház nagytermében. Ugyanazonnap d. e. 9 órakor lesz a Rózsaszálloda II-od emeleti termében a választmányi ülés.

A tárgysorozat a következő:

1. Elnöki megnyitó és jelentés az egylet mult évi működéséről.

2. Az 1899. évi egyleti számadás előterjesztése.

3. Az 1901. évi költségvetés megállapítása.

4. A mármarosai jegyző-egylet indítványa az 1894. XVI. t. c. 20. és 48. §-ainak módosítása tárgyában.

5. A jegyzői szaktanfolyam igazgatóságának 304/1899. számú átirata az 1899/1900. évre jóváhagyott költségvetés tárgyában.

6. Vlaskalics Milán kumáni jegyző terhére tévesen előirt 42 korona tagsági díj törlése.

7. Rothen János volt szerb-szent-mártoni jegyző, a nyugdíjintezeti alapszabályok módosítását indítványozza.

8. A jegyzői szaktanfolyam előadói kara az egyletbe mint pártoló tag belép s képviselével Bielek Antal előadó urat bizta meg.

9. Mihajlovits Péter volt dinyási jegyző tagsági díja tárgyában.

10. Az országos központi egylet közgyűlési jegyzőkönyve.

11. A központi egyletnek a nyugdíjintezeti alapszabályok országos rendezése tárgyában beadott indítványa.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Bakanóta.

Hej marstéri szögédi nagy kaszárnya,
Benned vagyok szép husvétra bezárva!
Bus sóhajom kihallatszik messzire,
Barna lányom könny borul a szemire.

Minek sirsz te barna kis lány, minek sirsz?
Kapitányom levelet is minek irsz?
Tenger irás, tenger sirás hiába . . .
Foglalj inkább mindennapi imádba.

Imádságod elhallatszik majd hozzám,
Béropül a börtönöm kis ablakán,
Gyöngé álom megreszketi pillámat
S álmodom a boldogságról vidámat . . .

Hej! marstéri szögédi nagy kaszárnya!
Miért is nincs a bakának két szárnya?
Miért is nem születtem én madárnak,
Miért is nem születlél te virágnak?

Virág volnál, rózsá volnál, illatos,
Madár volnék kis pacsirta, szép dalos,
Addig-addig dalogatnék feletted,
Mig örömkönny nem boritná a szemed.

Akkor aztán te melléd leröpülnek,
Szerelemről, boldogságról regélnék,
Addig-addig míg lelkeiddel a lelkem,
Egybefolyva, összeforna egészen.

. . . Félre, félre képzeletnek világa,
Sötét négy fal, hová vagyok bezárva . . .
Sötét négy fal, kicsi ablak van rajta,
A napsugár se' szűrődik be rajta.

Fülep Jenő György.

Halál után.

Az egész élet egy nagy temetés; — temetünk emlékeket, vágyakat, reményeket, halottakat. Az idő, ez a vén sirásó megássa számukra a gödröt s elegyengeti fölöttük a hantot. Aztán megy minden a régi kerékvágásban. Megszokottá válik az egész. Ha elvégeztük, újra kezdjük. Ez az igazi perpetuum mobile . . .

Valaki meghalt. Lassu sorvadással mult ki. Jó cimborá, kedélyes fiu volt. Egy szalmaszál kevés, annyit sem tett volna senkinek az útjába. Mindenki szerette, mindenki becsülte, neve közzismert volt az uri társaságban. Az egészsége szívós, az izmai, mint az acél, — egész maga a megtestesült férfierő. Azt mondták:

— Nem pusztul el ez az ember soha! Maga is hitte.

Nem igen kellett neki az ágy, — fölösleges időtöltésnek gondolta, hogy elnyújtózkodjék a friss párnák fölött s folyton tervelő fejét lehajtsa a vánkos cücskére. Annyiból vette ki a részét, amenyit éppen elkerülhetetlennek tartott. Es élt és virult, mignem egyszer egy hitvány hülés levette a lábáról. Dacolt a bajjal, küzdött vele.

— Megmutatom, hogy én vagyok az erősebb. Most mikor eljutottam az ígéret termőföldjére s csak a kezemet kell kinyújtani, hogy boldogságot szerencsét arathassak arról, ilyen kurtán nem bánhatsz 'el velem. Menyasszonyom van; friss, üde, mint a harmat. Szeretjük egymást a szerelem mindenhatóságával. Egygyé akarunk

lenni, egy hosszú, hosszú életre, — mind két hü társ egymás oldalán. Mért tolakodsz közibük?! S a kérdezett azt mondta:

— Jöttem, hogy vigyelek. Hiába küzdessz ellenem. Oda fennt azt jegyezték be rólad a nagykönyvbe, hogy ide lenn már nincs kereseted. Mit törődöm én azzal, hogy most kívánsz szerencsét, boldogságot aratni. Akik ezt akarják, támadnak a nyomokban százan, ezren. Ha az egyik bogarat eltapossák, a többi millió azért ott nyüzsgő a földön s várja, hogy sütkérezhesék a napfényen.

Mit törődöm azzal, hogy menyasszonyod van, hogy boldog vagy, ha a közelében lehetsz, beszívhatod a forró leheletét és földöntuli tűzben ég az a két pár szem, ha egymásba kapcsolódik a tekintetek. Te mégy, — ő marad. S ne hidd, hogy te vagy az egyedül álló férfiu a világon, akit szeretni lehessen. A női szív olyan mint a tükör, annak a képét tükrözi vissza, — aki bele néz. Igaz, hogy nem mindenki tud belenézni; de az ehhez értő is sok akad.

Pedig kár érted, mert most vagy az élet júliusában. Ne türelmetlenkedj, kérlek, elkövetkezik a vége mindennek. Az élet égő gyertyaszála egyikteknél gyorsabban, másiktoknál lassabban hamvad el. Hogy kik a kiválasztottak, azt itt hiába kutatnátok. Csak huzd el reszkető kezeiddel az ablak függönyét. Nézd, azért, hogy te itt sorvadsz, odakünn nem változott semmi. Erzed, hogy a szomszédék kertjéből erre hajtja feléd a meleg nyári szél a virágok illatát? Látod, hogy a cseresznyefa husos zöld levelei alól ki-

12. A központi egyletnek az Erzsébet-árvaház alapjának kezelése tárgyában alkotandó szabályrendelet végett beadott indítványa.

13. Behajthatlan tagsági díjak törlése.

14. Budapesten tartandó országos központi egyleti közgyűlésre 3 küldöttségi tag választása.

15. Esetleges, kellő időben beadott indítványok.

— A nagybecskereki izraelita jótékony nőegylet folyó hó 22-én tartotta meg évi rendes közgyűlését. Eisenstädter Julia elnökű a gyűlést szívélyes szavakkal megnyitja, megköszönte a tagok ügybuzgóságát és az egylet iránt tanúsított jóindulatát, mire Weisz Izidor a hitközség másodelnöke az előljáróság nevében meleg szavakban köszönetet és elismerést mond az egylet vezetőségének áldásdus működéséért, a jótékony és emberszeretet gyakorlásában ámbár csendes, de magasatos tevékenységéért. Löffler Jónás egyleti titkárnak az általa szerkesztett és előadott évi jelentéséből megtudjuk, hogy az egylet 1899. évben 2326 koronát és 60 fillért áldozott segélyezésekre; 17 özvegy-asszony és megszorult család állandó segélyezésben részesült. Az összes bevétel 2948 kor. és 4 fill., a kiadás 2564 kor. és 2 fill., a pénztári maradvány pedig 384 kor. és 2 fillér. Az egylet összes vagyonának állaga 15311 kor. és 8 fill. Megható szavakban emlékezett meg az év folyamán elhalálozott alelnöknőről, Hiller Cécilia urnőről, kinek érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg; halás köszönetet mond az egylet jövevényeinek, mert ezek bőkezűségének köszöni az egylet a jótékony zavartalan gyakorlását és az egyleti vagyon szaporodását. A jelentés tudomásul vétele és a felmentvény megadása után következett a választmányi tagok választása. Elénk érdeklődés mellett titkos szavazás útján megválasztottak: Deutsch Julia, Freischberger Paula, dr. Goldmann Józsefné, Hiller Jenny, Halász Etelka, Hirtenstein Karolina, Klein Etelka, Kovács Sarolta, Lang Nina (Ellemér), Mayer Laura, Reiner Adél (Padé), Schwarcz Szidonia, dr. Stein Józsefné és Weisz Jenny. A választás megejtése után a közgyűlés egyhangulag megválasztotta Eisner Róza urnót tiszteleti választmányi taggá, mire elnökű az előljáróság képviselőjének az ülés tapintatos vezetéseért köszönetet mondott és a közgyűlést berekesztette.

— Segédjegyzőválasztás. Begaszentgyörgyön a napokban folyt le Daniel Ferenc főszolgabíró vezetése mellett a segédjegyzőválasztás, mely Rein Péternek, az eddigi helyettesnek egyhangú győzelmével végződött. Az új segédjegyzőben a község egy ambíciózus, intelligens munkaerőt nyert.

— Kettős esküvő. Messinger Henrik polgártársunknak két leányát vezetik folyó hó 29-én oltárhoz. Leoninak Kohn Armin, Malvinak pedig Ihm M. Abraham esküszik ez alkalommal örök hűséget.

mosolyog a gyümölcs, mely lehet, hogy épp olyan, mint a mennyasszonyod csókra csusorított ajka. A sárgarigó is ott bujkál az ágak között s némaszavával megzavarja a gyomláló leányokat, kik szépek, kívánatosak, mert hiszen fiatalok.

Vagy azt hiszed, hogy nélkülöd összedől a világ. Hiu áltatás. Az ismerősök, jó barátok szépen el fognak feloldozni rólad. Mennyasszonyod a betegségben ellátogat hozzád, csupa számításból, hogy hátha életben maradsz s még összejöhet a partie. Pedig afelől nyugodtan alhatik...

A beteg ember agya lázas, s a rémképek egymást kergetik benn, de ezek a rémképek sok igazságot mutatnak. A torz külsejük-t kell csak elsimitani s a mögött ott van a való.

A jó barátok, ismerősök, mikor meghallották a betegség első hírért, egymásnak adták a kilincset. Jöttek csapatosan, részvétellel, szánalommal az arcukon. Aztán egyik nap elmaradt ez egyik, másik nap a másik. Utoljára már egykettő, ha betevéd a porára, az is csak egy percre, hogy ismét a maga dolga után siethessen.

A beteg hű társa, a betegség nem mozdult:

— Ugye mondtam? Az idejártást csak meg-
unják egyszer. Jól tudják, hogy nem kerülés
közéjük többé, ha tán még ellenkezőleg lenne?!
Az emberek önzők és okosak.

— Másnak hittem őket, nyögte a beteg. —
Gondoltam, elvirrasztanak mellettem, míg vég-
kép lehunyom a szememet. De nem baj. Meny-
asszonyom nem hagy el. Látod, mindennap itt
van mellettem. Víz ad, ha szomjazom; frissít,
uj életet önt ereimbe az a víz, ha más nyujtáná,

— Sorozás. Ma reggel kezdődött a nagybecskereki hadkötelesek sorozása. A sorozó bizottság a következőképpen alakult meg: Polgári elnök Steinitzer Géza, honvédelnök Lippmann Lajos őrnagy, a cs. kir. hadsereg részéről Wagner Viktor őrnagy. Theodorovics Döme és dr. Glück Gyula ezredorvosok, Bárdoss Béla honvéd és Kapamadzsia György cs. kir. sorozó főhadnagyok, Nagybecskerek város részéről dr. Perisics Zoltán, végül dr. Nónay Pál polgári orvos. A felhívottak száma az első korosztályban 235, a másodikban 228, a harmadikban 200.

Pancsováról írják, hogy ott a múlt héten fejezték be a sorozást, melyen Nagybecskerekről Matiegka Vilmos cs. kir. őrnagy, a 29. gy. e. hadkiegészítő parancsnoka és Nack Károly főhadnagy vettek részt. Elővezetett: a régebbi korosztályokból I. az I. korosztályból 113, a II. ből 81, a III. ből 53, összesen 248; az elővezetettek közül besoroztatott: 1) mint újonc a) a közös hadsereg hadjutaléka javára: ajánlás és beosztás fentartásával az I. korosztályból 37, a II. ből 9, III. ből 14, összesen 60; b) a honvédség hadjutaléka javára 0. 2) A póttartalékba c) tanítójelöltek és tanítók I. család-fentartók az I. korosztályból 7, a II. ből 1, összesen 8, kevésbé alkalmasok a II. korosztályból 1, a III. ből 6, összesen 7, a c) alattiak főösszege az I. korosztályból 7, a II. ből 3, a III. ből 6, összesen 16; a besorozottak összege tehát az I. korosztályból 44, a II. ből 12, a III. ből 20, összesen 76. Visszahelyeztetett az I. korosztályból 60, a II. ből 68, összesen 128, fegyverképtelennek találtatott: a régebbi korosztályokból I. az I. korosztályból 2, a II. ből 1, a III. ből 33, összesen 37, töröltetett 1, a katonai kórházba megfigyelés végett rendeltetett 2, felülvizsgálatra 4. Az alkalmatlansági százalék ezek szerint 30,6, mely eredmény előnyösnek tekinthető.

— A jegyzői tanfolyam hallgatói Pancsován.

A torontáli jegyzői tanfolyam 26 hallgatója tanulmányi kirándulást tesz május hó közepe táján s ez alkalommal Pancsovára is ellátogat. A tanfolyam vezető-igazgatója értesítette is már ezen szándékukról a pancsovai városi tanácsot, kérve, hogy a város vendégei lehessenek egy napra a kiránduló hallgatók. A pancsovai sajtó, a mely rokonszenvesen emlékezik meg a kirándulásról, abbéli reményének ad kifejezést, hogy a városi tanácsnak sikerülni fog a leendő jegyző-nemzedéket a város vendégeiül fogadhatni, hadd tapasztalják, hogy a volt gránicban nemcsak magyar vendég szeretet, hanem magyar közigazgatás is van.

— Ünnepi verekedés. Tegnap a szerb husvét alkalmából a nagy hid mellett levő térségen bepálinkázott falusi emberek egy kis parázs verekedést rögtönöztek rendőri asszisztencia nélkül. Az eredmény egy pár bevett koponya és egy kiütött szem. Mivel senki sem teit a dologról jelentést, a rendőrség sem avatkozik bele.

még betegbebb lennék tőle talán. Aztán a homlokom is megismítja, a hajam is. Ezt olyan jól esik. Beszél boldogabb, napsugarasabb napokról. Feledtettem velem a körülöttem, a fölöttem elterülő borulatot. Nem hagy el, — nem!

— Ó igen, de én nem!

Egy napon a szokottnál később jött a beteghez a lány. Mily esengve várta már ez.

— Ugye rossz voltam, édes? — szólt s a kezét ott nyugtatá meg piruló arcán.

— Nem, de hogy! magad vagy a jószág. Megkéstél küssé. De nem baj. Tudtam, hogy jössz.

— Nem maradhatok el tőled.

— Nem. Azt is tudom. Megáld érte az Isten.

... A szomszéd kertjében bujkált a sárga rigó s bolondos jókedvvel bujkált az árnyat ejtő lombos galyak között...

A régi ismerősöknek mégegyszer eszébe jutott a beteg, — mikor már halott volt. No, a temetésére el kell menni, mert a mulasztásért utóbb még megszólják az embert! El is ment mind, ki a gyászszázig, ki a temetőig, már kinek-kinek ahogy az ideje engedte.

Könnyeik csillogtak a menyasszony szemében, mikor a koporsót leeresztették a sírba...

Napok teltek, hetek multak, de annak lakója csak nem pihent. Onnét a mélyből beszélt a sírja fölött nyíló virágokhoz.

— A halottak birodalma csendes, kevesen látogatják. De ezek a kevesek az igaziak, a kiválasztottak.

Rokon vagy ismerős már régen nem járt erre. Mit csinálhatnak azok? Ha összejönnek, mint hajdanán, várják e, hogy nyíljon az ajtó, — lesik-e az érkezésemet?

— A jegyzői tanfolyam halottja. Ilits Vitályos 19 éves hallgató a múlt héten a nagybecskereki kórházban meghalt. Temetése a gör. kel. vallás szertartásai szerint ment végbe. A gyászoló családon kívül jelen volt az összes hallgatóság, az előadó urak közül dr. Riesz Jakab, dr. Nónay Pál, Bielek Antal és Ládai Ferenc, ott volt még dr. Gyorgyevics Milos is. A bucsubeszédet a kórházban Schoderbeck Dezső, a temetőben Rád György hallgatók mondták.

— Ebmarás. Tegnap délelőtt a temesvári utcában egy falusi fehér komondor két felnőtt egyént meg egy gyermeket megharapott. A kutyát elfogták s a gyepmesteri telepen fölboncolták, amidőn kitűnt, hogy egészséges volt. Így tehát semmi intézkedésre sincs szükség a meg-martakat illetőleg.

— Meglopták az atyjukat. Szerb Ittében meghalt az öreg Petrov Sebők, aki Krisztina leányával, férjzett Joszity Jánosnéval lakott. Mig halva feküdt az öreg, Módoson lakó gyermekei is megérkeztek és az éléskamrában valóságos garázdálkodást vittek végbe, amennyiben minden elszállíthatót elvittek. A két fiú, Dragomir és Vazul, valamint ez utóbbi neje egész kocsira való gabonát és élelmiszert szállítottak el a halottas háztól, pedig mig élt, tudni sem akartak az öregről, aki mindenét az őt hűségesen gondozó Krisztina leányának hagyta. A csendőrség az elszállított holmikat megtalálta a kapzsi fiuknál és elkobozta.

— Magzatelhajtás. A Román Szárca mellett fekvő Oregypusztán Iszáz Simon vadházasságban él Mérin Katalinnal. Ez utóbbi anyának érezvén magát, a többé már nem szokatlan uton egy ottani vén banya által kotyvasztott folyadékot vett be, amitől születendő gyermeke idő előtt elhajtatott. Most az anya is nagy beteg a bevett orvosságtól. Ha életben marad, a bíróság elé állítják.

— Duhaj legények. Antalfalván Kriványi József korcsmájában az egész tomasováci aranyifjúság találkozót adott egymásnak és hatalmas berugást rendeztek a szerb nagypéntek megünneplésére, mint vallásos fiatal emberekhez illik. Már alaposan el voltak készülve, midőn elkövetkezett a záróra s a korcsmáros megtagadta az italok további kiszolgáltatását. A legények e fölött megdühösödve, a korcsma egész felszerelését összetörték s ezáltal a korcsmárosnak mintegy 300 korona kárt okoztak. A garázda legényeket, számszerint 13 at, feljelentették az antalfalvai járásbírósnál.

— Lopott halak. Borcsán a hasonló nevű folyóban levő, három ottani halász tulajdonát képező zárt bókából mintegy száz kíld halat elloptak. A csendőrség a tetteseket Brád Demeter és Szánkó István borcsai lakosok személyében kinyomozta, akik beismerték ugyan tettüket, de a lopott halra nézve azt vallották, hogy kettőt elköltöttek belőlök, a többit pedig visszaeresztették a folyóba, mert édes atyjuk feljelentéssel fenyegette őket.

— Bűvész estély. Carmellini ismert nevű bűvész f. hó 25-én a kaszinó helyiségében előadást tart. Carmellini bűvészeti mutatóványai káprázatosak. Igazi ezermester, illusionista, equili.

Ha most feldobhatnám a koporsóm fedelét s kiszállva a rögök közül, ott teremnék közöttük, nem kérdeznék-e vajjon, hogy mit keres itt ez az idegen?

Azt hiszem. Rokoni kötelék, baráti érzelem csak pókhálósál, amely könnyen szövik, olyan könnyen szakad. Hanem a szerelem, az bívós lánc. Oly erős, hogy ez a sírom ormához szurt fejfa sem bírja elszakítani. Tudom, hogy ő még most is gondol reám. Várja, hogy jövök, les az ablakon át s tapsol a kis kezével, ha lát. Így van, így hiszem, így akarom hinni!

... A nyári nap izzó csókja aszalta a beszédsir néma görgögyeit, melyek között apró piros bogárkák hempergöztek. Birkózásba kezdtek a kisebb földdarabkákkal, próbálgatták erre-arra huzigálni. Nagy teher volt nekik, nem ment.

Alkonytájt aztán elbujtak megint a rögök közé s hogy neszt hallottak egyszer, ismét felütöttek a kis buta fejüket.

Leány járt arra, legénytől kísérve. A leány egy akáclobot himbált a kezében. Tépegette azt, szórakozottan nézve a legényre.

— Szeret, nem szeret...

Az utolsó levél lehullott a sírra. A leány tekintete a fejfára tévedt s mozdulatlan ajkkal mintha azt mondta volna a puha kezecekséjét szorító legénynek:

— Volt udvarlóm, — egy a sok közül.

A sírra hullott akáclevelet kezdték cibálni a rögök alól újból előbujt vöröshátu bogarak.

Tóth Dezső.

brista, go
sős és billi
zi dolgait
derültetés
rosában
mindenütt
zött József
züleg in
bűvészeti
előadás,
nyaralón
cana i na
dezett él
ügyessége
ajánlato
ceg, lovas
esti 8 óra

niszterium
területén
a legutóbb

módosi j.
törökkanizs
Nagy-Ká

T.
bánlaki j.
nagybecsk

párdányi
törökbecsk

antalfalvi
bánlaki j.
nagyszentm

pancsovai
törökkanizs

nagyszentm

bánlaki j.
nagybecsk

* Kirá
kelő Világ
nak szerkes
zik. A szel
tett s immá
diszművéne
jesztésével
művészi ké
munka máj
Magyar és
Egy példán
jóságú kirá
könyve, me
ben. Ajánlj

* Az t
eljárás új
érinti, amen
részletekben
tehát a „Köz
melynek cím
szolgálatát
hoz. Irta: N
miniszterium
munka a le
készült, am
kezelhető t
gyakorlati n
most, az éle
szükség van
II. és III. r
igazgatási K
jelent meg.
vet, melyet
csendőrség
mert hiteles
désre, mely
mely hatós
csolatban fo
nyomatott
2 korona 4
nében a tel
a „Közgaz
szágos Köz
Budapest, V

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekéről
Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecsereki-bégaparti (thév.) pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.
Csösztelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecsereki (nknbvt) pályaudvarra:
Budapest-Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecsereki-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 órakor.
Csösztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).
b) a nagybecsereki (nknbvt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda-Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 24-én.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata) Ma volt a Háznak a husvéti szünet után az első ülése, melynek elején Neményi Ambrus előadó bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését a tőzsdéről és a hírlapvilág megszűntetéséről.

Elnök előterjesztette ezután a Ház munkarendjét. E szerint a mostani ülészek csütörtökön berekesztést nyer s az új ülészek hétfőn nyílik meg.

A Ház hoinapi ülésében a még hátralévő petíciók és miniszteri válaszok nyernek elintéztést.

A jövő kedden lesz a Ház tisztújítása. Az ezután tárgyalandó javaslatok között vannak a szerzői jog védelméről, a hírlapbélyeg eltörléséről, a tőzsdéről szóló javaslatok.

A százhusz milliós államkölcsönről szóló javaslatot és a kvótát is még május hó folyamán óhajtja letárgyalatni a miniszterelnök.

A Ház a delegációk ülészése alatt is folytatni fogja tanácskozásait.

Az előterjesztést egyhangulag elfogadták.

Széchenyi Imre grófot, az új felség személye körüli minisztert számosan üdvözölték a folyosón.

A király hetvenedik születésnapja.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferenc József király ez évi augusztus 18-án ünnepli meg hetvenedik születésnapját. A születésnapra nagy ünnepségek készültek, de a király — a mint Bécsből táviratozzák, — kijelentette, hogy a napot csöndben akarja megülni. Mindazonáltal diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a születésnapra Miklós orosz cár, Vilmos német császár és az olasz trónörökös meglátogatják Bécsben a királyt, a kit az égiek ezzel a ritka korralláldottak meg.

Reformátusok konventje.

Budapest, apr. 24. (A „Torontál” ered. táv.) Az ev. ref. konvent megkezdte tárgyalásait Tisza Kálmán és Kun Bertalan elnöklésével.

A magyar zarándokok vezetője.

Budapest, április 24. (A „Torontál” ered. táv.) Fővárosi tudósítónk táviratozza: Vaszary Kolozs hercegprimás gyöngéldése miatt lemondott arról, hogy a Rómába induló magyar zarándokokat ő vezesse a pápa elé. Balatonfüredről levelet irt Császka György kalocsai bíboros érsekhez, a melyben fölkérte, hogy a zarándoklatot vezesse. Császka a vezetést elvállalta.

Tűz a tőzsdén.

Budapest, április 24 (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délbén a tőzsde épületében az ottani kávék magánlakásában tűz támadt s a tőzsde terem csillárja, valamint üveges mennyezete beszakadt. Bors Mihály tűzoltó súlyosan megsérült. A tűz miatt a déli tőzsde szünetelt, de azután újra megkezdődött a forgalom a gabonaesarnokban.

Páros viaskodás.

Budapest, április 24. (A „Torontál” ered. táv.) Ma délelőtti ment végbe a Fodor-féle vívóteremben Vészi József és Kóbor Tamás közt a kardpárbaj. Több-szöri összecsapás után Vészi jobb halantékától bal arcáig menő vágást kapott; Kóbor homlokán könnyű sérülést. — A Pályi Ede és Vészi József közti párbajt, utóbbinak megsebesülése miatt elhalasztották.

Határidő-úziel.

Budapest, április 24. (A nagybecsereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett megfelelő vételkedv. Árak szilárdak. Felmondattott 1000 mm buza, 1000 mm. zab.

Köttetett:

Buza tavaszra	7.87—7.88
„ őszre	8.07—8.08
Rozs őszre	6.97—6.98
„ „	5.06—5.07
„ októberre	5.36—5.37
Tengeri májusra	5.50—5.51

VASUT-ÜGY.

9924. szám.

M. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi Üzletvezetősége, nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet Piski állomáson létesítendő 255 m² besipített területű szertár és laképület építésére és a postaépület kibővítésére.

A tervek, az egységárjegyzékek, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltétfüzetek és az 1890. évben kiadott „Épületek leírása” Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafenntartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi május hó 5-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egykoronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani.

„Ajánlat a Piski állomáson létesítendő magasépítményekre.” Csak az összes munkára tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi május hó 4-én déli 12-órától 700, azaz hétszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál akár készpénzben akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak; de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényel adandók fel.

Aradon, 1900. április hó 10-én.

Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

brista, gondolatolvasó, állati hangutánzó, gyorsvesső és biliard művész, ki bámulatos ügyességgel végzi dolgait s a modora és megjegyzései folytonos derűtséget keltenek. Európa több nagyobb városában produkálta már magát s a közönségnek mindenütt tetszettek mutatványai. Többek között József királyi herceg a következő sajtóközleményben így nyilatkozott: „A büvészeti, equilibrisztikai és gondolatolvasási előadás, melyet Carmellini M. ur ma fiúmei nyaralómban, az Orleansi nagyherceg, a Toscana-i nagyherceg és családóm jelenlétében rendezett élénk elismerésre talált és az illető kiváló ügyességet tanúsított. Ezért őt a legmelegebben ajánlhatom. Fiume, 1897. febr. 6. József kir. herceg, lovassági tábornok.” Az előadás kezdete esti 8 órakor.

— Állatbetegségek. A földmivélsügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

Veszétség:

módosi j. Szerb Bóka 1 u.,
törökkanizsai j. Csóka 1 u.,
Nagy-Kikinda v. 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

bánlakai j. Nagy-Margita 1 u.,
nagybecsereki j. Béga-Szent György 1 udvar,
Orlovát 1 u., Rudolfsnád 1 u.,
Szerb-Aradác 1 u., Szerb Elemér 1 udvar,
párdányi j. Szerb-Párdány 1 u.,
törökbecsei j. Aracs 2 u., Beodra 1 u., Melencze 1 u.,

Rühkór:

antalfalvi j. Ozóra 1 u., Torontál-Vásárhely 2 u.,
bánlakai j. Bánlak 39 u.,
nagyszentmiklósi j. Nagy-Ósz 1 l., Nagy-Szent-Miklós 1 l.,
pancsovai j. Réva Ujfalu 1 u., Sándoregyháza 2 udvar,
törökkanizsai j. Feketető 3 u.

Sertésorbánc:

nagyszentmiklósi j. Porgány 1 u.

Sertésvész:

bánlakai j. Szécsentalva 39 u.,
nagybecsereki j. Lukácsfalva 1 p.,

Irodalom.

* Királyné album. Lengyel Gizella az Előkelő Világnak, egyik legszebb magyar folyóiratnak szerkesztője, jelenleg Nagybecsereken időzik. A szellemes író utazása az általa szerkesztett s immár második kiadást ért Királyné album diszerművének minél szélesebb körben való elterjesztésével áll kapcsolatban. A fényes kiállítás, művészi illusztrált, irodalmi becsű munka május első felében kerül ki a sajtó alul. Magyar és német nyelven egyszerre jelenik meg. Egy példány ára csak 6 korona. A mi anyagi jóságú királynénkról szól Lengyel Gizella szép könyve, mely diszma lesz a szó nemes értelmében. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* Az új rend és a csendőrség. A bünygyi eljárás új rendje a csendőrség szolgálatát is érinti, amennyiben hatáskörét, szolgálatát fontos részletekben megváltoztatta. Rendkívül időszerű tehát a „Közigazgatási Könyvtár” legújabb füzeté, melynek címe: A m. kir. csendőrség szervezete, szolgálata és viszonya a közigazgatási hatóságokhoz. Írta: Némethy Ferenc, a m. kir. honvédelmi minisztériumba beosztott csendőrfőhadnagy. Ez a munka a legújabb csendőrségi utasítás alapján készült, annak szabályait adja a legkönnyebben kezelhető formában és egyszersmind kitűnő gyakorlati utbaigazításokkal is szolgál, melyekre most, az életbeléptetés első idejében, ugyancsak szükség van. A most megjelent füzet a munka II. és III. részét tartalmazza. Első része a „Közigazgatási Könyvtár” mult évi VIII. számában jelent meg. A kettő együtt képezi a teljes művet, melyet egyaránt kitűnően használhatnak a csendőrség tagjai és a közigazgatási hatóságok, mert hiteles felvilágosítást tartalmaz minden kérdésre, mely a csendőrség és a közigazgatás bármely hatóságának kölcsönös érintkezésével kapcsolatban fölmerülhet. Az együtt több mint tizenöt nyomtatott ívre terjedő két füzet ára összesen 2 korona 40 fillér, mely összeg beküldése ellenében a teljes munkát portomentesen szállítja a „Közigazgatási Könyvtár” kiadóhivatala: Országos Központi Községi Nyomda Részv.-Társ., Budapest, VI. Váci-körút 61. sz.

VASUT-ÜGYEK.

6634. szám. 1900. Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott üzletvezetősége pályázat útján biztosítani kívánja 1900. évi július 1-től három egymás után következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1900. évi június hó 10-ig, a bánatpénzek az ezt megelőző nap déli 12 órájáig küldendők be alulírott üzletvezetőséghez.

A pályázatra vonatkozó részletes szállítási feltételek az üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ügyosztályában megtekinthetők, vagy posta útján megrendelhetők. Postán való szállítás esetére a 20 fillér posta költség beküldendő. Debrecen, 1900. április hó 6-án.

Az Üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

47.810/C/III. szám. Magyar kir. államvasutak.

A magyar-olasz francia személy- és podgyász-díjszabás I. pótlékának kiadása.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi május hó 1-én az 1899. évi január hó 1-től érvényes magyar-olasz-francia személy- és podgyász díjszabáshoz az I. pótlék lép életbe, mely egyrészt Budapest keleti pályaudvar és másrészt Cannes, Grasse és Menton állomások között érvényes közvetlen menet és podgyász díjakat tartalmaz.

Ezen pótlék a magy. kir. államvasutak díj szabás elárúsító irodájában Budapest VI. Csengety utca 33. sz. a. 10 fillérért kapható.

Budapest, 1900. évi április hó 4-én.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

55202/1900. számhoz. Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az Anina állomáson létesítendő felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapestben, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (VI. Teréz körút 56. szám III. emelet 14. szám) és Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi május hó 8-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat az aninai felvételi épület bővítésére”.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi május hó 7-én déli 12 óráig 2500 azaz kétezeröttszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett ár folyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1900. évi április hóban.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.**Arveresi hirdetmény.**

Torontál-Sziget község előljárói részéről ezennel közhírré tétetik, m szerint a község tulajdonát képező **400 hold szántó folyó évi április hó 28-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 évre berbe fog adatni.**

A részletes feltételek a hivatalos órák alatt a községjegyzői irodában tekinthetők be.

Kelt Tor Szigeten, 1900. ápril 12.
395 - 2.2 **Előljáróság.**

Torontálmegeye perjámosi járás főszolgabírája.

2847. sz. 1900.

394 - 3.2

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett Ujhely községi irnoki állásra, mely 600 korona évi fizetéssel van javadalmaszva, pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy felszerelt folyamodványukat folyó évi május hó 10-éig hozzám adják be.

Perjámos, 1900. április hó 17-én.

Gyertyánffy s. k.,
főszolgabíró.

2198. ttkvi szám 1900.

397-1.1

Arveresi hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint ttkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstár végrehajthatónak, Batyán Mita, Zsivánov Gyuka, Marvenszki Mita, kisk Zsivánov Deszpót Bozsa és Miléva melencei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 386 korona 76 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönb a Sztójánovits Vazul antalfalvi lakos 60 korona, a Milivojev Száva melencei lakos 60 kor. 50 fillér s járulékai követeléseik behajtása végett is a területén levő Melence község határában fekvő a melencei 368. sz. tjkvben A I. 1. sor sz. (513-514.) hrsz és 240. ö. i. szám a. foglalt ház, udvar és kerttel együtt 868 kor. kikéltési árban, 1900 évi május hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Melence községében árverés alá fog bocsátatni és a kikéltési áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikéltési ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333. számú Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kikéltőtt kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elis bevénnyt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsóat 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, mint ttkvi irattárában és Melence község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi március hó 13 ik napján.

Szabó,
kir. aljbíró.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.